

**Analiza
stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Gminy - Miasto Tomaszów Mazowiecki
za rok 2015**

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Cel przygotowania analizy.....	3
1.2.	Podstawa prawna sporządzenia analizy.....	3
1.3.	Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.....	3
1.4.	Dopuszczalne poziomy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	6
1.5.	Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	7
2.	Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki.....	9
2.1.	Źródła powstawania odpadów komunalnych.....	9
2.2.	Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy – Miasto Tomaszowa Mazowieckiego.....	11
2.3.	Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2013 roku.....	12
3.	Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego.....	16
4.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego... ..	17
4.1.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015.....	17
4.2.	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015.....	19
4.3.	Osiągnięty w roku 2015 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	20
4.4.	Osiągnięte w roku 2015 poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	22
4.4.1.	Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.....	22
4.4.2.	Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.....	24
5.	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	25
6.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	27
7.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	27
8.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.....	27
9.	Podsumowanie i wnioski.....	28

1. Wprowadzenie.

1.1. Cel przygotowania analizy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250), w którym określony został wymagany zakres takiej analizy.

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

1.3. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o:

1) dokumenty o charakterze strategicznym:

- Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 przyjęty uchwałą nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012,
- uchwała nr XXVI/482/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2012 r. poz. 2366) ze zmianami wprowadzonymi uchwałami:
 - 1) nr XXXV/687/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 2632),
 - 2) nr XXXVIII/726/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 4003),
 - 3) nr XLI/765/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 października 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 5064),
 - 4) nr XLV/834/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1980),
 - 5) nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 2859),
 - 6) nr XIII/150/15 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 lipca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 3094),

2) ustawy i akty wykonawcze dotyczące gospodarki odpadami:

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250),
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 630),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1052),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1973),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923),
- 3) uchwały Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego:
- nr XXXIII/289/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 59),
 - nr XXXIII/290/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 60),
 - nr XXXIII/292/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 62),
 - nr XXIII/293/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 63),
 - nr XXXIV/304/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 1069),

- nr XXXIV/305/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 stycznia 2013 r. o zmianie uchwały nr XXXIII/290/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 1070),
- nr XXXV/309/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 1449),
- nr XXXVI/318/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 marca 2013 r. o zmianie uchwały nr XXXIII/292/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 2092),
- nr XXXIX/361/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2013r. o zmianie uchwały nr XXXIII/290/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 3634),
- nr XLIX/482/2014 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 kwietnia 2014 r. o zmianie uchwały nr XXXIII/292/2012 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 2099),
- nr X/87/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2582),
- nr X/88/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2518),
- nr X/89/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2297),
- nr X/90/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2806),
- nr X/91/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami

- komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2298),
- nr X/92/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2299),
 - nr X/94/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustalania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (Dz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2300),
 - nr XIII/126/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr X/94/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustalania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (Dz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2845),

1.4. Dopuszczalne poziomy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 50 % w 2015 roku i winien spadać dalej aż do poziomu docelowego 35% w roku 2020.

Tabela nr 1. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku [%]								
2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
75	50	50	50	45	45	40	40	35

Zgodnie z „Krajowym planem gospodarki odpadami 2014” do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zalicza się:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,

- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną < 10 mm (30%).

Przyjmuje się, że ilość odpadów ulegających biodegradacji na jednego mieszkańca miasta w 1995 r. wynosiła **155 kg**.

Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji w 1995 r. w przypadku Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki wynosiła **10 852,48 Mg**.

Powyższe dane posłużą do obliczenia w dalszej części niniejszej analizy poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2015.

Warto zauważyć, że masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w ww. rozporządzeniu. Dlatego przy obliczaniu poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2015 ważną składową jest ilość odpadów o kodzie 19 12 12 stanowiących pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych, przekazanych do składowania, gdyż udział frakcji odpadów ulegających biodegradacji w tym strumieniu wynosi aż 0,52 (dla porównania, wskaźnik ten w przypadku odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 jest niewiele wyższy i wynosi 0,57).

Zatem w celu spełnienia wymogów w zakresie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku (przy czym odpady zielone trafiać powinny do regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi w przydomowych kompostownikach, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

1.5. Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645) poziomy te wynoszą w roku 2015 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – **16%**,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – **40%**.

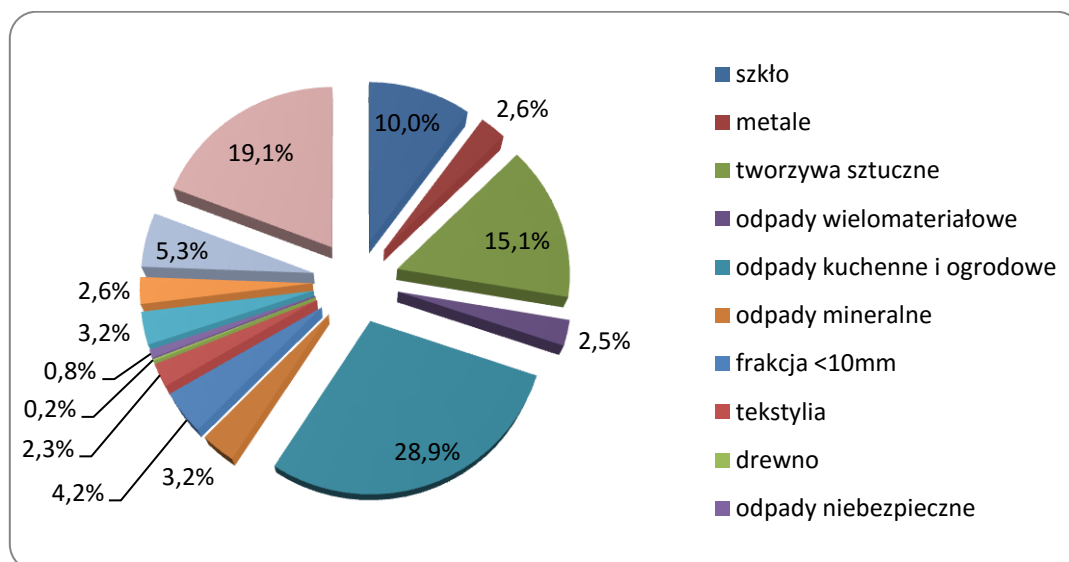
Poziomy określone w ww. rozporządzeniu przedstawiają tabele nr 2 i 3.

Tabela nr 2. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]									
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

1) Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych

Na potrzeby wzoru określonego w rozporządzeniu dla obliczenia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażonego w %, wobec braku badań składu morfologicznego odpadów komunalnych dla Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, zgodnie z „Krajowym planem gospodarki odpadami 2014” łączny udział tych frakcji określono na poziomie dla miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, tzn. **U_{mpmts} = 46,8%**.

Na podstawie powyższej tabeli oraz poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia przewidzianych do osiągnięcia w poszczególnych latach obliczono szacunkową ilość odpadów surowcowych, jaką należy poddać procesom odzysku. W tabeli nr 2 założono, że wymagane poziomy będą rozkładały się równomiernie dla wszystkich frakcji surowcowych w roku, tzn. dla szkła, metalu, papieru i tworzyw sztucznych łącznie.

Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych określone w rozporządzeniu przedstawia poniższa tabela nr 3. W przypadku tego rodzaju odpadów pojawia się jednak problem związany z ich klasyfikacją. W większości mieszczą się one bowiem w grupie 17, a więc ich odbiór czy transport odbywa się nie tylko przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, ale również przez innych przedsiębiorców działających na podstawie odrębnych decyzji. Osiągane poziomy są jednak obliczane tylko na podstawie sprawozdań otrzymywanych od przedsiębiorców odbierających od właścicieli nieruchomości odpady komunalne. Ponadto odpady tego rodzaju pochodzące z drobnych remontów są jeszcze w dalszym ciągu mieszane z odpadami komunalnymi zmieszanymi, zatem nie zawsze są one wydzielane z ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

Tabela nr 3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]									
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

2. Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki.

2.1. Źródła powstawania odpadów komunalnych.

W art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.) odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Ponadto zgodnie z ww. przepisem zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (obiekty handlowe, obiekty turystyczne, targowiska, obiekty usługowe). Są to także odpady z terenów

otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni miejskiej.

Zgodnie z Planem gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 (WPGO), obsługa regionu (RIPOK) powinna zapewniać zakres usług obejmujących co najmniej następujące procesy:

1. mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
2. przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych,
3. składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres minimum 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Wszelkie działania podejmowane przez władze województwa, jak i władze samorządowe, powinny zmierzać zgodnie z wytycznymi WPGO w stronę właściwego zagospodarowania odpadów poprzez:

- ✓ zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców;
- ✓ wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii przetwarzania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania;
- ✓ doskonalenie systemów selektywnego zbierania frakcji odpadów takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło w celu zapewnienia do 31 grudnia 2020 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia minimum 50% wagowo;
- ✓ doskonalenie systemów selektywnego zbierania frakcji odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne w celu zapewnienia do 31 grudnia 2020 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku minimum 70% wagowo;
- ✓ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do dnia 16 lipca 2020 r.

- do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- ✓ stosowanie technologii spełniających kryteria BAT (najlepszej dostępnej techniki);
- ✓ zachęcanie inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych.

2.2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy - Miasto Tomaszowa Mazowieckiego.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje nieruchomości zamieszkałe na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno wypoczynkowe.

Oznacza to, że właściciele nieruchomości niezamieszkałych, prowadzący szeroko rozumianą działalność gospodarczą, ale także i działalność z sektora usług publicznych, prowadzą gospodarkę odpadami komunalnymi na starych zasadach.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który zaczął obowiązywać od 1 lipca 2013 r., wiązał się z wprowadzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na rzecz Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki w zamian za odbieranie od właścicieli nieruchomości każdej wytworzonej na terenie ich nieruchomości ilości odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny takich jak: szkło, makulatura, tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe, i metale oraz odpady biodegradowalne, przeterminowanych leków, elektrośmieci, odpadów wielkogabarytowych, zużytych baterii, a także wyposażenie nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymywanie pojemników i kontenerów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych obciążeni są zatem opłatą, która stanowi pełną realizację zasady „zanieczyszczający płaci”. Ustalenie takiej stawki stanowiło trudne zadanie dla samorządów, gdyż wcześniej problematykę tę regulował sam rynek, a gmina ustalała jedynie górne stawki opłat za odbieranie odpadów komunalnych.

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta uiszczali opłatę odpowiednio: **9,00 złotych za osobę za miesiąc** w przypadku zadeklarowania selektywnego zbierania odpadów lub **15,00 złotych za osobę za miesiąc** w przypadku zadeklarowania nieselektywnego zbierania odpadów. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy uiszczać do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego opłata ta dotyczy.

Na nieruchomościach, na których zajmują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych jedynie przez część roku na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, ustalono na mocy podjętych uchwał, obowiązujących od dnia 13 czerwca 2015 roku **ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami**

komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, w wysokości 120 zł., którą właściciele nieruchomości zobowiązani są uiszczać w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku za bieżący rok kalendarzowy.

2.3. Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2013 roku.

Od 1 lipca 2013 r. na mocy podjętej uchwały obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki do gromadzenia odpadów komunalnych, a także utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, spoczywa na Gminie – Miasto Tomaszów Mazowiecki, a koszty z tym związane pokrywane są z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczanych przez właścicieli nieruchomości.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno wypoczynkowe prezentuje tabela nr 4.

Zmieszane odpady komunalne, które mogą być przekazywane wyłącznie do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, odbierane są **z nieruchomości zamieszkałych**:

- co dwa tygodnie/raz na dwa tygodnie w przypadku zabudowy jednorodzinnej;
- dwa razy w tygodniu w przypadku zabudowy wielorodzinnej/wielolokalowej;

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego **selektywna zbiórka odpadów z nieruchomości zamieszkałych** prowadzona jest już od 2002 roku. Od dnia 1 lipca 2013 r. niezmiennie odbywa się ona w dwóch systemach:

- w systemie workowym – w przypadku zabudowy jednorodzinnej, w której co cztery tygodnie/raz na cztery tygodnie są odbierane surowce wtórne posegregowane w workach z podziałem na szkło, papier oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie, a co dwa tygodnie /raz na dwa tygodnie odbierane są worki z odpadami biodegradowalnymi,
- w systemie pojemnikowym – w przypadku zabudowy wielorodzinnej/wielolokalowej (kamienice, budynki wielorodzinne), w której w tzw. „gniazdach segregacyjnych” znajdują się opróżniane co najmniej raz w tygodniu pojemniki przeznaczone do zbiórki:
 - opakowań z tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych) i metali – pojemnik żółty lub pojemnik siatkowy,
 - szkła – pojemnik zielony,
 - papieru i makulatury – pojemnik niebieski,

oraz pojemniki na odpady biodegradowalne opróżniane od 2013 r. dwa razy w tygodniu, a od 10 lipca 2015 r. na mocy podjętej uchwały conajmniej raz w tygodniu.

Z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno wypoczynkowe odbierane są:

- zmieszane odpady komunalne – raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października,
- odpady ulegające biodegradacji - raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października,
- odpady selektywnie zebrane - raz na cztery tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października.

Tabela nr 4. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

TYP NIERUCHOMOŚCI	ZABUDOWA JEDNORODZINNA		ZABUDOWA WIELORODZINNA/ WIELOLOKALOWA spółdzielnie, TTBS, wspólnoty, kamienice		NIERUCHOMOŚCI Z DOMKAMI LETNISKOWYMI, NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANE NA CELE REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWE
	w systemie odbioru odpadów komunalnych obowiązującym:				
TYP ODPADÓW	do 9 lipca 2015 roku	od 10 lipca 2015 roku	do 9 lipca 2015 roku	od 10 lipca 2015 roku	od 10 lipca 2015 roku
zmieszane odpady komunalne	co dwa tygodnie	raz na dwa tygodnie	dwa razy w tygodniu	dwa razy w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
odpady ulegające biodegradacji	co dwa tygodnie	raz na dwa tygodnie	dwa razy w tygodniu	co najmniej raz w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
selektywnie zebrane odpady: papier, szkło oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie	co cztery tygodnie	raz na cztery tygodnie	co najmniej jeden raz w tygodniu	co najmniej raz w tygodniu	raz na cztery tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również tzw. odpady problemowe, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki oraz odpady budowlane i rozbiórkowe oraz inne odpady niebezpieczne.

Na terenie miasta funkcjonuje od 1 sierpnia 2013 roku **Gminny Punkt Zbierania Odpadów Komunalnych**, zlokalizowany przy ulicy Majowej 87/89. Był on prowadzony w 2015 roku przez firmę Veolia Usługi dla Środowiska S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim, która po aktualizacji nazwy w dniu 26 maja 2015 roku działa, jako ENERIS Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim.

Punkt ten czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 18.00, oraz w pierwszą sobotę każdego miesiąca w godzinach od 8.00 do 14.00.

W 2015 roku do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych mogły być oddawane następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- 1) odzież (kod odpadów: 20 01 10);
 - 2) tekstylia (kod odpadów: 20 01 11);
 - 3) rozpuszczalniki (kod odpadów: 20 01 13*);
 - 4) kwasy (kod odpadów: 20 01 14*);
 - 5) alkalia (kod odpadów: 20 03 15*);
 - 6) odczynniki fotograficzne (kod odpadów: 20 01 17*);
 - 7) środki ochrony roślin (kod odpadów: 20 01 19*);
 - 8) lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod odpadów: 20 01 21*);
 - 9) oleje i tłuszcze jadalne (kod odpadów: 20 01 25);
 - 10) oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25 (kod odpadów: 20 01 26*);
 - 11) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 27*);
 - 12) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27 (kod odpadów: 20 01 28);
 - 13) detergenty zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 29*);
 - 14) detergenty inne niż wymienione w 20 01 29 (kod odpadów: 20 01 30);
 - 15) baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowalne baterie i akumulatory zawierające te baterie (kod odpadów: 20 01 33*);
 - 16) baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 (kod odpadów: 20 01 34);
 - 17) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (kod odpadów: 20 01 35*);
 - 18) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 (kod odpadów: 20 01 36);
 - 19) drewno zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 37*);
 - 20) drewno inne niż wymienione w 20 01 37 (kod odpadów: 20 01 38);
 - 21) odpady z czyszczenia kominów (w tym zmiotki wentylacyjne) (kod odpadów: 20 01 41);
 - 22) środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19 (kod odpadów: 20 01 80);
 - 23) szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości (kod odpadów: 20 03 04);
 - 24) odpady ze studzienek kanalizacyjnych (kod odpadów: 20 03 06);
 - 25) odpady wielkogabarytowe (kod odpadów: 20 03 07);
 - 26) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (kod odpadów: 20 03 99)
- oraz:
- 27) zużyte opony (o średnicy do 1 100 mm) (kod odpadów: 16 01 03);
 - 28) odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadów: 17 01 01);

- 29) gruz ceglany (kod odpadów: 17 01 02);
30) odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia (kod odpadów: 17 01 03);
31) usunięte tynki, tapety, okleiny itp. (kod odpadów: 17 01 80);
32) drewno (kod odpadów: 17 02 01);
33) szkło (kod odpadów: 17 02 02);
34) tworzywa sztuczne (kod odpadów: 17 02 03);
35) gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03 (kod odpadów: 17 05 04);
36) materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 (kod odpadów: 17 06 04);
37) leki cytotoksyczne i cytostatyczne w 17 06 01 i 17 06 03 (kod odpadów: 20 01 31*);
38) leki inne niż wymienione w 20 01 31 (kod odpadów: 20 01 32);
39) odpady ulegające biodegradacji (kod odpadów: 20 02 01);
40) gleba i ziemia w tym kamienie (kod odpadów: 20 02 02).

Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych służy minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobiega zanieczyszczeniom środowiska naturalnego. Ponadto tego typu punkty oraz ich odpowiednia promocja doprowadzają do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie skuteczniejszej segregacji odpadów w mieście.

W 2015 roku Punk Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przyjął:

- a) odpady wielkogabarytowe (kod odpadów: 20 03 07) w ilości **32,6 Mg**;
b) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (kod odpadów: 20 03 99) w ilości **0,2 Mg**;
c) tekstylia (kod odpadów: 20 01 11) w ilości **0,1 Mg**;
d) drewno inne niż wymienione w 20 01 37 (kod odpadów: 20 01 38) w ilości **0,1 Mg**;
e) odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadów: 17 01 01) w ilości **1,5 Mg**;
f) zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 (kod odpadów: 17 01 07) w ilości **1,2 Mg**;
g) zużyte opony (kod odpadów: 16 01 03) w ilości **0,02 Mg**;
h) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27 (kod odpadów: 20 01 28) w ilości **0,005 Mg**;
i) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 27*) w ilości **0,03 Mg**;
j) tworzywa sztuczne (17 02 03) w ilości **0,01 Mg**.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny taki jak: lodówki, pralki, telewizory, telefony i komputery itp. można było oddać nieodpłatnie w sklepie przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju ewentualnie zgłosić odbiór lub samodzielnie przewieźć do punktu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzonego w 2015 roku przez firmę TERRA RECYKLING S.A w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Wysoka 61/65, która realizowała powyższą usługę w imieniu Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. ELEKTRO EKO.

W roku 2015 firma zebrała i odebrała następujące ilości odpadów:

- a) **20 01 21*** - Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć – **0, 104 Mg**,
- b) **20 01 23*** - Urządzenia zawierające freony – **8, 833 Mg**,
- c) **20 01 35*** - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)
– **16, 717 Mg**,
- d) **20 01 36** - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 – **32, 194 Mg**.

Odpady wielkogabarytowe takie jak: stare i niepotrzebne meble, segmenty, krzesła, wersalki, sofy, kanapy czy fotele, ale także np. stare okna, karnisze, dywany itp. można było oddać w trakcie tzw. wystawki, która została zorganizowana w październiku 2015 roku. Można je także było przekazać nieodpłatnie, samodzielnie do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych. W 2015 roku zebrano łącznie **32,6 Mg** odpadów wielkogabarytowych z terenu miasta.

Zużyte opony po wcześniejszym telefonicznym ustaleniu terminu odbierała firma **TOP – GUM, z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Wysoka 13/15** lub można je było dostarczyć bezpośrednio do siedziby firmy w godzinach jej pracy. W 2015 roku firma zebrała blisko **4,50 Mg** odpadów o kodzie 16 01 03 (zużyte opony).

Przeterminowane leki można było oddać nieodpłatnie do specjalnych pojemników (tzw. konfiskato rów) w jednej z niżej wymienionych aptek:

SALUBRIS	- ul. Dzieci Polskich 28
PRIMULA	- ul. Jana Pawła II 6
CENTRUM	- Plac Kościuszki 9
KA - MED	- ul. Dworcowa 1/15
FLORA II	- ul. Słowackiego 8/10
PIERWSZA	- ul. Graniczna 4
Dbam o zdrowie	- ul. Konstytucji 3-go Maja 1/3
Kwiaty Polskie	- ul. św. Antoniego 22
AWICENNA	- Plac Kościuszki 2/7
Apteka	- ul. Oskara Lange 12/14
Apteka	- ul. Wąwalska 2
Apteka	- ul. Mireckiego 88

Termometry rtęciowe przyjmowane były nieodpłatnie w aptece „CENTRUM” na **Placu Kościuszki 9**.

W 2015 roku zebrano we wszystkich aptekach **1,231 Mg** przeterminowanych leków, tj. odpadów o kodzie 20 01 32.

3. Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego na podstawie danych Biura Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Tomaszów Mazowiecki - według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku - wynosiła **62 044** osób. Dotychczas tzw. deklaracje śmieciowe złożono dla 54 939 mieszkańców Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki,

z czego 53 727 mieszkańców zadeklarowało chęć segregowania odpadów, natomiast 1 212 mieszkańców odpadów nie segreguje.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

4.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego ustalono na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne w 2015 r. od właścicieli nieruchomości.

Łączna ilość odpadów komunalnych z terenu miasta Tomaszów Mazowiecki za rok 2015 wyniosła **20 141,40 Mg**, z czego selektywnie zebrano **4 844,89 Mg**, odpadów rozbiórkowych i gruzu budowlanego zebrano **1 138,20 Mg** oraz odpadów biodegradowalnych zebrano **1 542,30 Mg**. Składowaniu poddano **1 421,27 Mg** odpadów komunalnych z czego **293,90 Mg** odpadów zostało przekazanych bezpośrednio do składowania, natomiast **1 127,37 Mg** odpadów stanowią odpady (kod 19 12 12) pochodzące z mechaniczno – biologicznego przetworzenia odpadów komunalnych.

Tabela nr 5. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015 z podziałem na poszczególne kody odpadów.

Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015 z podziałem na poszczególne kody odpadów				
KOD ODPADÓW	RODZAJ ODPADÓW	Masa odpadów [Mg]		
		I półrocze	II półrocze	RAZEM
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	525,90	675,40	1 201,30
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	303,60	328,5	632,10
15 01 03	Opakowania z drewna	3,90	0,00	3,90
15 01 04	Opakowania z metali	7,84	7,85	15,69
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	8,00	0,00	8,00
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	956,00	1 203,80	2 159,80
15 01 07	Opakowania ze szkła	397,60	431,00	828,60

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki za rok 2015
19 kwietnia 2016 r.

16 01 03	Zużyte opony	0,00	0,02	0,02
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	70,00	111,50	181,50
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	518,00	319,30	837,30
17 02 02	Szkło	1,00	0,00	1,00
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,10	22,40	22,50
17 04 05	Żelazo i stal	17,30	29,00	46,30
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	1,70	0,00	1,70
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	30,10	40,20	70,30
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	8,00	22,30	30,30
20 01 11	Tekstylia	0,30	0,10	0,40
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,40	0,13	0,53
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,00	0,03	0,03
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,00	0,01	0,01
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,20	0,00	0,20
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	0,32	0,32
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,00	0,50	0,50
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	99,20	148,50	247,70
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	57,20	249,60	306,80
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	155,20	0,00	155,20

20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	13,00	280,90	293,90
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5 548,10	7 350,90	12 899,00
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	21,00	0,00	21,00
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	78,30	96,90	175,20
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,10	0,20	0,30
Razem:		8 822,04	11 319,36	20 141,40

4.2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2015.

W roku 2015 przetwarzaniu poddano następującą ilość odpadów komunalnych zmieszanych, pozostałości z sortowania i odpadów zielonych:

- odpady komunalne zmieszane o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości **12 899,00 Mg**, z czego:

- składowaniu poddano: **0,00 Mg**,

- innym procesom niż składowanie poddano: **12 899,00 Mg**.

- pozostałości z sortowania (19 12 12) – **1 127,37 Mg**, z czego składowaniu poddano **1 127,37 Mg**,

- odpady zielone o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w łącznej ilości **306,80 Mg**, z których **306,80 Mg** poddano procesom odzysku R3, czyli kompostowaniu. W roku 2015 zgodnie z obowiązującym prawem, nie składowano odpadów zielonych.

Szczegółowy sposób zagospodarowania ww. odpadów podano w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych w roku 2015

Nazwa instalacji	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
PGK Sp. z o.o. w Radomsku, instalacja w Płoszowie (składowisko)	19 12 12	Inne odpady (w tym substancje i przedmioty)	70,60	D5
ZGO Aquarium Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej, instalacja w Pukininie (składowisko)		z mechanicznej obróbki odpadów inne	1 056,77	D5

		niż wymienione w 19 12 11		
ZGO Aquarium Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej, instalacja w Pukininie – Mechaniczno – Biologiczne Przetwarzanie, Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	243,10	kompostowanie
ZGO AQARIUM Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacja w Pukininie -Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka			14,00	kompostowanie
PGK Sp. z. o.o., Różanna, 26-300 Opoczno			49,7	kompostowanie
ZGO AQARIUM Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacja w Pukininie - Mechaniczno – Biologiczne Przetwarzanie, Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	10,7	R12
ZGO AQARIUM Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacja w Pukininie, Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka			12 732,30	R12
PGK Sp. z o.o. Radomsku Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych - instalacja w Płoszowie - Jeżynowa 40, Płoszów, 97-500 Radomsko			156,00	R12

4.3. Osiągnięty w roku 2015 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Osiągnięty w roku rozliczeniowym 2015 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [T_R] został obliczony na podstawie wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676):

$$T_R = [M_{OUBr} * 100\%] / OUB_{1995}$$

gdzie:

T_R – osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%];

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg], obliczana wg wzoru

$$OUB_{1995} = 0,155 \times L_m + 0,047 \times L_w \text{ [Mg];}$$

gdzie:

L_m – liczba mieszkańców miasta w 1995 r. na obszarze gminy według danych Głównego Urzędu Statystycznego;

L_w – liczba mieszkańców wsi w 1995 r. na obszarze gminy według danych Głównego Urzędu Statystycznego;

M_{OUBR} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zebranych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg], obliczana wg wzoru:

$$M_{OUBR} = (M_{MR} \times U_M) + (M_{WR} \times U_W) + (M_{SR} \times U_S) + (M_{BR} \times 0,52) \text{ [Mg]}$$

gdzie:

M_{MR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze miast w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_M – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla miast wynoszący 0,57;

M_{WR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze wsi w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_W – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla wsi wynoszący 0,48;

M_{SR} – masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_S – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych wynoszący dla poszczególnych rodzajów odpadów według kodu:

20 01 01 – 1,00;

20 01 08 – 1,00;

20 01 10 – 0,50;

20 01 11 – 0,50;

20 01 25 – 1,00;

20 01 38 – 0,50;

20 02 01 – 1,00;

20 03 02 – 1,00;

15 01 01 – 1,00;

15 01 03 – 1,00;

ex 15 01 09 z włókien naturalnych – 0,50;

ex 15 01 06 w części zawierającej papier, tekturę, drewno i tekstylia z włókien naturalnych – 0,50;

M_{BR} – masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052), przekazanych do składowania;

0,52 – średni udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052),

Dane:

$OUB_{1995} = 10\,852,48\text{ Mg}$

$M_{Mr} = 0,00\text{ Mg}$

$M_{SR} = 0,00\text{ Mg}$

$M_{BR} = 1\,127,37\text{ Mg}$

Obliczenia:

$M_{OUBR} = 1\,127,37 \times 0,52 = 586,23\text{ Mg}$

$T_R = 586,23 \times 100\% / 10\,852,48 = 5,40\%$

$T_R = 5,40\%$

Jeżeli $T_R = P_R$ albo $T_R < P_R$ - poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty.

gdzie:

P_R - poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia [%], który dla roku 2015 wynosi 50 %.

Dla roku 2015 $T_R = 5,40\%$ i jest mniejszy od $P_R = 50\%$, a więc za rok 2015 wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania został osiągnięty.

4.4 Osiągnięte w roku 2015 poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

4.4.1. Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oblicza się łącznie dla ww. frakcji na podstawie wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów

recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645):

$$P_{pmts} = Mr_{pmts} \times 100\% / Mw_{pmts}$$

gdzie:

P_{pmts} – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażony w %,

Mr_{pmts} – łączna masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (o kodach 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40, ex 20 01 99), poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,

Mw_{pmts} – łączna masa wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (o kodach 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40, ex 20 01 99), pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg, obliczana w przypadku gmin na podstawie wzoru:

$$Mw_{pmts} = Lm \times Mw_{GUS} \times Um_{pmts}$$

gdzie:

Lm – liczba mieszkańców gminy – **62 044 osób** – wg stanu na dzień 31.12.2015 r.,

Mw_{GUS} – masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa – **0,256 Mg/osobę** wg danych GUS za 2014 rok,

Um_{pmts} – udział łączny odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych - wg „Krajowego planu gospodarki odpadami 2014” – **46,8%**).

Dane:

$Mr_{pmts} = 1\,762,39$ Mg

w tym:

papier (p) = 910,90 Mg

metale (m) = 15,89 Mg

tworzywa sztuczne (t) = 332,00 Mg

szkło (s) = 497,10 Mg

opakowania wielomateriałowe = 6,50 Mg

oraz zmieszane odpady opakowaniowe = 0,00 Mg

$Mw_{pmts} = 4\,844,89$ Mg

Obliczenia:

$P_{pmts} = 1\,762,39 \times 100\% / 4\,844,89 = 36,38\%$

$P_{pmts} = 36,38\%$

Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw

sztucznych i szkła wyniósł zgodnie z ww. obliczeniami **36,38 %**. Jest to wskaźnik bardzo wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2015 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tych frakcji surowcowych wynosi **16%**.

4.4.2. Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oblicza się wg wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645):

$$P_{br} = Mr_{br} \times 100\% / Mw_{br}$$

gdzie:

- P_{br}** – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wyrażony w %,
- Mr_{br}** – łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (o kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 03 02, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 17 04 11, 17 05 08, 17 06 04, 17 08 02, 17 09 04, ex 20 03 99), poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych odzyskowi innymi metodami, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,
- Mw_{br}** – łączna masa wytworzonych (na podstawie ewidencji prowadzonej przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub na podstawie badań morfologii odpadów komunalnych wykonanych na zlecenie gminy lub podmiotu, o którym mowa w art. 9g ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (o kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 03 02, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 17 04 11, 17 05 08, 17 06 04, 17 08 02, 17 09 04, ex 20 03 99), pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg.

Dane:

Mr_{br} = 1 046,80 Mg

Mw_{br} = 1 138,20 Mg

Obliczenia:

P_{br} = 1 046,80 x 100% / 1 138,20 = 91,97%

$P_{br} = 91,97 \%$

Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł zgodnie z ww. obliczeniami **91,97 %**. Jest to wskaźnik bardzo wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2015 poziom odzysku tych frakcji surowcowych wynosi **40 %**.

5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250) podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tj. spełniającej wymogi art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach).

Zgodnie z zasadą bliskości, określoną w art. 20 ust. 7 ustawy o odpadach, zakazuje się przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpadów zielonych, poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

W myśl postanowień art. 9e ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 7 ustawy o odpadach.

Zgodnie z art. 18 ustawy o odpadach odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe.

Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku.

Zgodnie z uchwałą nr XXVI/482/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami województwa

łódzkiego 2012 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2012 r. poz. 2366) ze zmianami wprowadzonymi uchwałami:

- nr XXXV/687/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 2632),
- nr XXXVIII/726/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 4003),
- nr XLI/765/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 października 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 5064),
- nr XLV/834/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1980),
- nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 2859),
- nr XIII/150/15 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 lipca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 3094)

na terenie III Regionu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie łódzkim, w skład którego wchodzi Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki:

- 1) w okresie od dnia 21.08.2012 r. do dnia 27.05.2013 r. nie było regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK),
- 2) w okresie od dnia 28.05.2013 r. do dnia 28.08.2013 r. funkcjonowała regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka,
- 3) w okresie od dnia 29.08.2013 r. do dnia 12.12.2013 r. funkcjonowały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka i w Płoszowie, gm. Radomsko,
- 4) w okresie od 13.12.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. funkcjonowały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka, w Płoszowie, gm. Radomsko oraz w Lubochni Górki, gm. Lubochnia,
- 5) w okresie od 31.12.2013 r. do dnia 12.05.2014 r. funkcjonowały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka, w Płoszowie, gm. Radomsko oraz w Lubochni Górki, gm. Lubochnia,
- 6) w okresie od 12.05.2014 r. do dnia 07.08.2014 r. funkcjonowały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka, w Płoszowie, gm. Radomsko oraz w Lubochni Górki, gm. Lubochnia,
- 7) w okresie od 08.08.2014 r. do dnia 04.08.2015 r. funkcjonowały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie, gm. Rawa Mazowiecka, w Płoszowie, gm. Radomsko oraz w Lubochni Górki, gm. Lubochnia i w Różanej, gm. Opoczno.
- 8) w okresie od 05.08.2015 r. funkcjonują regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie gm. Rawa Mazowiecka, w Płoszowie gm. Radomsko oraz w Lubochni Górki gm. Lubochnia, w Różanej gm. Opoczno i w Ruszczynie, gm. Kamieńsk.

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2015 roku Gmina - Miasto Tomaszów Mazowiecki nie prowadziła inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W kolejnych latach zasadne byłoby inwestowanie w rozwój tzw. osiedlowych punktów selektywnej zbiorki odpadów komunalnych i problemowych (PSZOK). Obecne na rynku technologie pozwalają stosunkowo małym nakładem sił i kosztów na wybudowanie i wyposażenie miasta w moduły systemu PSZOK. Takie rozwiązania po pierwsze są nowoczesne i bardzo estetyczne, a co za tym idzie funkcjonalne i przyjazne mieszkańcom w użytkowaniu. Dla gminy jest to idealne rozwiązanie pod względem rozbudowy systemu o kolejne moduły w przypadku zapotrzebowania na kolejne kontenery. System jest pod tym względem bardzo innowacyjny i rozwojowy – ponieważ składa się z modułów, które można rozbudowywać w zależności od potrzeb. Szacunkowy koszt uzbrojenia terenu, budowy modułowego PSZOKa i jego wyposażenia waha się od 450 do 700 tys. złotych.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W związku z realizacją zadania polegającego na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, poniesiono następujące koszty:

- w kwocie **5 452 410,92 zł** w związku z realizacją zobowiązania wynikającego realizacji umowy:
 - nr KWI.272.1.88.2013 z dnia 10 października 2013 r. zawartej z Veolia Usługi dla Środowiska S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim na usługi z zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki i ich zagospodarowania,
 - nr WINBZP.272.1.51.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 roku zawartej z ENERIS Surowce S.A. na usługi z zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki i ich zagospodarowania,
 - w kwocie w **531 045,06 zł** z przeznaczeniem na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym na wynagrodzenia osób zatrudnionych przy obsłudze systemu, koszty korespondencji, zakup oprogramowania i licencji,
 - w kwocie **10 495,20 zł** z przeznaczeniem na zadanie realizowane w ramach programu EKOPOZYTYWNI takie jak: odbiór przeterminowanych leków z 12 konfiskatorów ustawionych w tomaszowskich aptekach
- Łączne koszty z tytułu organizacji i obsługi powyższego systemu w roku 2015 zamknęły się kwotą **5 993 951,18 zł**.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.

W 2015 roku Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki nie prowadziła postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250), wobec właścicieli nieruchomości, który nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych.

9. Podsumowanie i wnioski.

System gospodarki odpadami, pomimo w wielu przypadkach nieprecyzyjnych przepisów prawnych, działa poprawnie. Przede wszystkim zwiększyła się ilość odbieranych odpadów oraz wzrósł poziom świadomości mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego, którzy zaczęli dostrzegać potrzebę właściwego prowadzenia gospodarki odpadami i ekonomii związanej z tą działalnością. Dowodem na są dane liczbowe dotyczące ilości odebranych odpadów komunalnych. W 2014 roku odebrano **19 721,64 Mg** odpadów komunalnych, natomiast w 2015 roku odebrano **20 141,40 Mg** odpadów komunalnych. W 2015 roku odebrano zatem o **419,76 Mg** odpadów komunalnych więcej niż w 2014 roku, czyli nastąpił wzrost ich ilości w stosunku do roku 2014 o **2,1 %**.

W przeliczeniu na liczbę mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego daje to około **324,6 kg** wytworzonych i odebranych odpadów komunalnych na osobę w 2015 roku.

Odpadów segregowanych w 2015 roku odebrano **4 844,89 Mg** tj. o 221,41 Mg mniej niż w roku 2014, stanowi to **4,40 %** spadek w stosunku do roku poprzedniego. Zwraca to uwagę na konieczność zintensyfikowania działań edukacyjnych w zakresie zbiórki selektywnej.

W 2015 roku odebrano **12 899,00 Mg** odpadów (niesegregowanych) zmieszanych (kod 20 03 01), przekazano je do regionalnych instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania: w Pukininie w gm. Rawa Maz. oraz w Płoszowie w gm. Radomsko.

Osiągnięte w roku 2015 poziomy:

1. recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości **91,97 %**, jest wyższy od wymaganego (**40 %**) o **51,97 %**,
2. recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości **36,38 %**, jest wyższy od wymaganego (**16%**) o **20,38 %**,
3. ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości **5,4 %** jest niższy od dopuszczalnego (**50%**) o **44,6 %**.

W odniesieniu do osiągniętych w roku 2014 poziomów widać przede wszystkim w 2015 r. wzrost o **19,6 %** poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego

użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W 2014 roku poziom ten wynosił **16,78%**.

W 2015 roku zanotowano również wzrost poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych o **4,14 %** w stosunku do roku 2014 roku.

Ograniczeniu natomiast uległa masa odpadów biodegradowalnych przekazywanych bezpośrednio do składowania z poziomu **22, 88 %** w 2014 roku do poziomu **5,4 %** w roku 2015.

Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki nie posiada instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Dlatego realizacja tego zadania została zlecona wykonawcy usługi odbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, który przekazuje odebrane odpady komunalne do instalacji RIPOK.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Wykształcenie w mieszkańcach prawidłowych postaw ekologicznych zmierzających do poprawy jakości segregowanych surowców wydaje się być kluczowe dla powodzenia założonej przez Unię Europejskiej dla naszego kraju misji, bowiem od tego zależy ilościowy i jakościowy strumień odpadów poddawany faktycznym procesom recyklingu czy odzyskowi. W chwili obecnej pomimo dużo większej ilości wysegregowanych frakcji selektywnych ze strumienia ogólnego odpadów ich jakość nie jest nadal zbyt dobra. Z uwagi na powyższe, $\frac{3}{4}$ tychże odpadów stanowiące zmieszane odpady opakowaniowe trafiają jako tzw. paliwo alternatywne po ich wstępnym podczyszczeniu do instalacji takich jak chociażby cementownie, gdzie ulega spaleniowi jako tzw. wsad do pieca. W ten sposób spory strumień odpadów zostaje wykorzystany jako paliwo, a nie przywrócony do pierwotnej postaci w procesie odzysku czy recyklingu, o co tak naprawdę chodzi ustawodawcy i jaki cel przyświeca reformie śmieciowej. Kluczowym wydaje się także odpowiednie przygotowanie techniczne, organizacyjne nie tylko samorządów czy mieszkańców, ale także całej infrastruktury technicznej począwszy od instalacji RIPOK poprzez przemysł recyklerów kończąc na organizacjach odzysku.